

Бројачи иницијативу на свима браћама, и да сужавају фронта код војске побеђене и притискана, као што је случај код немачке војске у последње време, не зависи само од воље оних који сужавају фронт, него се овај стратегијски покрет може тако лако извршити у пракси. У осталом, мисле ови кругови, чак и у случају кад би Немци и успели да одвоје снаге са фронта који је угрожен и без тога одвајања, Савезници већ располажу не само поморском надмоћношћу на Балкану, него имају и неограничене сувоземне снаге, будући да је Русија готова, ако се укаже потреба, да

својом војском преплави балкански сектор, да се држи у дефанзиви на досадашњој активној својој линији, и да предузме офанзиву на југу.

«Македонија»: Струмица.

Елефтериос Венизелос, говорио је пред угледним Струмичанима који су га посегли, изговорио је и ове врло значајне речи:

— Да смо у септембру изишти из неутралности, Струмица би извесно постала наша. Споразум нам је био обећао за време преговора о томе. Сада је дабогме не могућно знати шта ће бити. Радимо да бисмо спасли што се може спаси. А зато су потребне жртве, велике жртве. (Број ед 4. мес.)

Пол. Луј

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 6. окт.

Претпрошле ноћи Бугари су напали наше положаје у зони Дорђаја или су били одбијени. Јака артиљеријска борба на центру савезничке војске.

Борба на српском фронту у планинском пределу и на завијутику Црне Реке где су српске трупе заузеле село Брод.

На крајем левом крилу јака активност француске артиљерије.

Француски коминике

Париз, 6. окт.

Немци су на фронту северно од Соме наше положаје код Сајса почели понова да нападају.

Три непријатељска напада са севера и истока били су један за другим сломљени. Непријатељ је претрпео огромне губитке. Французи су задржали све новозадијене положаје. Јужно од Соме Немци су извршили један напад на наше ровове источно од Берниза. Неколико немачких одреда у првом нападу успели су да прођу у наше ровове али су Французи извршили противнапад и потпуно уништили те немачке јединице. Било је доста заробљеника.

Други напад Немаца је потпуно сломљен нашом силном ватром. Немци су се у нереку послачили остављајући на терену доста мртвих. Јужно од Авра француске су извиднице прондрале у један немачки ров у области Фреснијер и заробиле су доста војника. Југоисточно од Рајмса наше су трупе напредовале на сект

тору Помпеле.

Додије. — Северно од Соме наше су трупе потпуно заузеле Саји-Сајијел и пописули Немце са положаја северозападно и североисточно од села.

Јужно од Соме наше су трупе једног налетом заузеле прву немачку линију на фронту између Мезонете и Бијана. У овим операцијама заробљено је 245 војника и 5 официра и много митраљеза. На осталом фронту обична канонада.

Авијатика. — На фронту Соме оборена су три немачка авиона.

Три фокера непријатељска напала су једног француског авијатичара. Овај је успео да једног обора и друге да разјури.

Енглески коминике

Лондон, 6. окт.

И поред рјавог времена енглеске трупе напредовале су на разним тачкама између друма Алберт Бапом и Ле Бе. Заробљено је доста војника.

Румунски коминике

Букурешт, 6. окт.

На северном и северозападном фронту, западно од Толжеса и Бикаче, одбијени су непријатељски напади. Непријатељ је претрпео огромне губитке. У долини Ортуза, и даље трају напади и противнапади. Непријатељ је такође овде претрпео велике губитке. Заробљено је 100 војника и 3 официра. У области Баде-а

наша је артиљерија унаптила један непријатељски топ и форсала непријатеља из првих линија да се повуче 1 километар у назад. Код Предеала јак артиљеријски дуел. Код Батријаса ангажована је крвава борба. Заробљено је много војника и заплене су 4 митраљеза. У долини Олтена, одбијен је непријатељски напад на положају код Вебула. Заробили смо врло много војника и запленили 2 митраљеза. Непријатељ је јако бомбардоша фронтом Оришаве.

На Дунаву обично јушкарење. На фронту у Добруци артиљеријска и пешачка борба. Наша је артиљерија форсирала један непријатељски хидроплан да се спусти између наших и бугарских линија. Хидроплан је у паду експлодирао и изгорео.

Операције у Ердељу

Берн, 6. окт.

Аустро-немачки листови представили су моментално да општарије пишу о операцијама које се врше у Ердељу. Они наговештавају само да се борбе настављају.

Италијански успех

Лондон, 6. окт.

Дописник «Дејли Мелт» у Милану, јавља са задовољством да аустро-немачка штампа признаје италијанске успехе на Карсу.

Мајор Морат, коментаришући у «Берлинер Тагеблату» важну улогу коју су италијански топови великог калибра имали у току скорашњих борби пише:

„Европска је претворена у велику ратну радионицу, она снабдева Италију са тешком артиљеријом. У осталом ми смо сигурини да наћемо Енглезе увек на нашем путу.“

Камерун

— Немачка афричка колонија —

Немачка је у току овога рата изгубила тако рећи све своје колоније. Између првих изгубљених колонија долази Камерун у западној Африци. Колико је она само у тој колонији изгубила, можиће се оценити по овим подацима:

Пре више десетина година Камерун је био под извесним утицајем Енглеске. Али већ 1840. године долазе тамо немачки «трговци» и почињу шуртовати са урођеницима; а 1859. године Немци подижу у близини реке своје велике фабрике. Наравно, то је код Немаца поступно стало раз-

вијати апетит за окупацију Камеруна. Године 1883. хамбуршки одбор за трговину предложи први пут влади, да ову земљу анексира, а 1884. г. немачки посланик у Лондону тражи за немачког конзула, који има да посети Камерун, препоручно писмо енглеске владе, да би што лакше могао преговарати с урођеницима о извесним «важним трговачким пословима». Мало после тога два немачка ратна брода осванише у морима западне Африке, и 5. јула Немци истакоше своју заставу у Тоголанду, а неколико дана доцније и на обзлама реке Камеруне.

Тако је Немачка дошла до ове колоније на западној обали Африке. А 1911. године увећала је своју територију једним делом француског Конга, што јој је Француска уступила поводом војног сукоба због Марока.

Камерун је доста пространа земља: има 295.000 квадратних миља са 3.500.000 становника. Готово половина територије је одлична за обрађивање. Само западни, приморски део је горовит. Има добра шума, које су богате скупим драчјем, као, на пример, абаносом.

Становници Камеруна већином су муслиманске вере са арапском културом. Главно је тесто Дуала са 25.000 становника, од којих само 200 Европљана. Године 1913. саграђена је тамо железница у дужини од 150 миља. Две друге пруге биле су у раду кад је почeo садашњи рат. У целој колонији има само четири владиће и четири мисионарске школе.

Према последњим подацима, трговина Камеруна није била дољно развијена: увоз је износио 40 милиона франака, а извоз 28 милиона. Међутим, прилике су такове, да овој колонији предстоји лепа будућност у сваком по-гледу.

Губитак Камеруна и других колонија представља за Немачку тежак удар: то је за њу беспојавно пропало.

Румуни у рату

Поуздане румунске народе —

Дописник парижког „Журнала“, нама добио познати г. Анри Барби, који се сад бави на румунском фронту послао је следећи извештај овоме листу:

„Прошао сам Румунију, од Јаша до Букурешта. Утисак, који имају све остале јесте не-

поколебљива мирноћа и спокојство, са којим румунски народ жели да развоји драгоцене стратешке повлачење из Ердеља. Свуд се сећа присебности и одважности народа, који је драгољубљено у рату у моменту, који је његова власт оценена као изванредан. Ова одважност има стога извор у јачини и жиљности народа доњоно разумног да схвати важност времена и задатка, који има да испуни.

Такво пржање и таква осећања нашао сам у Букурешту. Румунска престоница, сматрана градом рискоши и уживања, живи данас у режиму веома строгих мера и прописа. Чим изистаје вој, овласта потпuna покрета, чак се тада и све кафне затворе. Букурешт, чуven са својим елегантним екипажама, нема више ни лепих кола, ни одличних поња.

Свако се живо ствара да притече у помоћ породицама скротих војника, избегљицама и рањеницима. 54 болница отворене су већ у вароши. Друге, као француска болница на пример, инсталiraju се већ.

Краљица Марија походи сваког дана рањенике, које храбријим речима и обасица поклонијама: војем, цигаретама, цвећем. Њеном примеру следују сви виши кругови Букурешта.

Немци, који су били заразили Букурешт, још увек су ту, али су патерирани. Богатији између њих смештени су по хотелима у центру вароши и тако жртве цепелина извејане навијају се већ. Немци, који су били заразили Букурешт, још увек су ту, али су патерирани. Богатији између њих смештени су по хотелима у центру вароши и тако жртве цепелина извејане навијају се већ.

Писање румунске штампе веома је озбиљно и одмерено, пуно поуздана и вере у крајњи успех.

Румунски генералштаб доказује врло велику смишљеност и бехемија резултате тек кад су дефинитивно постигнути.

НЕМАЧКА ШИЈУНАЖА

Три „милосрдне сестре“

Познато је да је Немачка врло много полагала на шијунажу и њене услуге у току овога рата. И зато је она ту «обавештајну» границу развала и раширила свуда и најпажљије. Докле је у томе

бу. Ми устадосмо. Баја Гање му приђе руци и потом и мене представи, а он нас обое благослови.

— Видох те из матрополије кад си се купао у Вардару и седиш се да долазиш с пута. Знам да си ти увек купаш кад год се враћаш са твојих екскурзија, те дођох да видим шта си данас доноси. И како видим писам се преварио. Дивно, изванредно, браво Баја Гање, честитам ти на савесном раду и великој ревности и поче се освртати по раскошној соби у којој је била права изложба разних драгоцености.

— А шта си, молим те, одредио за деда Владику, упита лукаши Неофит.

— Па, не лити испратик једне седефне бројанице!

— О, благодарим, рече митрополит, зар ја нисам заслужио нешто боље, на пример коју ск

ФЕЉТОН

Баја Гање по Србији

Мој сусвет у Скопљу са Баја Гањем

(2)

— Браво пријатељу, ти си се дакле одомаћио.

— Вала и ту срећу једва дојинск, ко се је надао да ће Баја Гања доживети остварење на родних идеала... ето, сад имамо царство, ем какао царство?.. Не го чеџај да ти покажем све што има Баја Гање. И у томе почешти срећи своје бисаге.

Ето, ово сам донео из суседних села: Бардовца, Кучкова, Кучеванта, Побужја, Панока, Љуботене, био сам и у Матејићу и даље... И док је он то говорио, изв

ПОДАРУЈИ
СИР ЈАКИ

www.nbs.rs

Потрагала нека послужи и овај слуха:

Пре неколико месеци дошли су у Кјубек (Канада) три «милосрдне сестре» и почеле да скупљају прилоге за помоћ породицама канадских војницима, који се налазе на бојном пољу. Свуда су биле веома примљене, и њихова акција завала је одличне резултате.

Једне вечери дођоше ове три «милосрдне сестре» у један ход да вечерaju. Неки бећар, до- бар познавалац женског света, примети да једна «сестра» има руку крло развијено и прилично изваршена.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Грчки краљ и Сер Елиот.

Краљ је јуче позвао у двор енглеског посланика сер Елиота жељећи да му да извесна објашњења о војном погледу у Тесалији. Он је објавио да је готов повући сву војску која је концентрисана у Тесалији, ако су савезници волни да уклоне мере које су примљене у Атини и Пиреју. Краљ рачуна много на заузимање и помоћ сер Елиота за побољшање ситуације.

Сер Франсис Елиот одговорио је, пошто је ствар сарпена, и даје му могуће да краљ буде пријатан иако он дубоко цени његово величанство.

Изве групе.

Јутрос је стигао у солунско пристаниште велики одред италијанских трупа и одмах се искрицао.

Читуља.

Сретен Цастић, рачуноспитач Главне Контроле, умро је новас у болници. Покојник је југогодишњи честит и спреман државни чиновник. За собом је оставио велику породицу. Бог да га прости.

Пут г. Политиса.

У атинским политичким круговима верује се да ће г. Политис министар спољних послова у кабинету провизорне владе ускоро преузећи пут у престонице савезничких држава ради регулисања односа са Грчком.

Значајан говор.

Алаврез, шеф реформистичке странке у Шпанији, држао је један говор у коме између остalog каже: »Наједан политичар у земљи не треба да се стара да увуче земљу у рат. Шпанија је

поденују старину, која ће ме зада подсећати на ове значајне датуме, а ти Баја Гање знаш колико сам ја допринео да отерамо одавде Србе...«

Баја Гање се мало расположи, његово кисело лице се разведри и са неким поносним и значајним ишакском рече:

Да, ти заслужујеш признане сваког Бугарина. Ево, нека ова старина краси твоје салоне и покаже прстом на једну стару икону. Ово је, продукти Баја Гање, најлепша старина, прва антика. То је за тебе...

Ха, ха, ха, усмиле се изасмеја

владика, видим да си ме букалано разумис... Ја ћу бити много скромнији, то је таква старина, да је познајем, у толико те све вишег потребно да остане нашем музеју ценим и уважавам. За тим Нефт где ће је виђати и странци, него поче га гледати сваку ствар и две митре, крстове, скапоцене како би било да им поклоним пред сваком је изражавао своје одеже, патарницу, неке старе дивљење хвалеши при том научни

обрасцу длаком. Сматрајуши то као чудо, јер такву руку није никада код женске видео, заинтересује се за ову женску, па позове „вештаке“ да ствар проуче и испитају. Вештаци, или, како их ми овамо зовемо, детективи одведу собом све три «милосрдне сестре» и утврде, да су оне — немачки официри, који су јављали у Немачкој све што се у Кавади ради.

После кратке истраге «милосрдне сестре» су биле осуђене на смрт. Пресуда је одмах била руку крло развијено и прилично изваршена.

Грчки краљ и Сер Елиот.

Краљ је јуче позвао у двор енглеског посланика сер Елиота жељећи да му да извесна објашњења о војном погледу у Тесалији. Он је објавио да је готов повући сву војску која је концентрисана у Тесалији, ако су савезници волни да уклоне мере које су примљене у Атини и Пиреју. Краљ рачуна много на заузимање и помоћ сер Елиота за побољшање ситуације.

Класа 1916. позвана.

Јављају са Крита да је класа 1916. позвана под заставу за 12. октобар 1916. године.

Апел грчкој нацији.

Јављају из Њу-Јорка да је 80 хиљада Грка из Америке потписало један апел који је упућен грчкој нацији, позивајући је да се стави под окриље провизорне владе г. Венизелоса.

50 вагона.

Према постигнутом споразуму Грчка је влада предала адмиралу Фурнсу у само 50 вагона.

Шеф контроле изјавио је да возни парк којим Грчка располаже неће бити довољан да се одржи свакодневни саобраћај између Атине и Парисе.

Ухапшени манифести.

Из Атине јављају, да су француске патроле у улицама Стад биле привућене да ухапсе око 15 манифести који су јавно говорили против Француза. Међу манифести којима био је неки Александес, краљев конзула.

Одређени официри.

Према вестима из Атине грчка је влада одредила официре који не вршите патролу заједно са француским.

О, врло радо би ти учинио по воли, али оно је каменито за деду Радославу, јер он има голем мерак за овакве ствари, чуо си за њега, кад беше у старо време чибукчија код Тијерим Паше, те ће му бити мило кад види овако оригинално наргиле украшено сребром, златом и драгим камењем.

Него знаш шта, ја имам много камила, свењаке и разне друге предмете од чистога сребра. И онда, ја ћу отићи сам у Призрен и поручићу за тебе једну такву патерипу, какву није имао до сада ни римски папа ни васељенски патријарх...

Давна идеја, хвали га у напред Баја Гање! У колико те више унапреји, то је таква старина, да је познајем, у толико те све вишег потребно да остане нашем музеју ценим и уважавам. За тим Нефт

и Енглеска неће чинити кораке односно присуства сумарена у Њупору. (Радио).

Изјава грчког престолонаследника.

Јављају из Атине да је грчки престолонаследник у кругу својих пријатеља рекао: »Ми ћемо дати све што од нас захтевају па чак и престо, али ћемо остати до краја неутрални јер ће Немачка однести победу.

Италијани у Епиру.

Један велики део италијанске војске који је искрцан у Санти-Каранти упућен ка Битољу. Италијанска војска ће оперисати са савезничком војском која надаје у правцу Битоља.

Грчки ратни материјал.

У Атини кружи вест, да ће адмирал Фурнс тражити од атинске владе, да се ратни материјал из Парисе пренесе у Солун и стави на расположење Народној Одрани.

Заклетва директора.

Данас пре подне у 10 часова нови директори провизорне владе положили су заклетву.

Признање провизорне владе.

Према вестима из Лондона, Савезнички конзули у Канеји добили су овлашћење да признају провизорну владу и да ступе с њоме у контакт.

Законике и правила.

Купио бих све законике, зборнике и правила. Ко има нека донесе потписатом, у канцеларију Владимира Комесара.

П. Лукчи,
секр. нач. охрид.

БОСЛЕДЉЕ ВЕСТИ

Авијатичка акција

Рим, 6. окт.

Француски и талијански аероплани извршили су јуче извлачење на Стрију и бомбардовали су аустријске ратне лађе. Уништена су два непријатељска аероплана. Наши су се вратили неонитећи. (Радио).

Греј о сумаренском рату

Лондон, 6. окт.

О доласку немачких сумарена у америчке воде изјавио је Греј: »Енглеска је на захтев Сједињених Држава обуставила патроле на америчким обалама.« Он држи да америчка влада води истрагу

способност свога пријатеља, а Баја Гања је непрестано трљао шаке или сукса бркове и задовољно се смешкао и ћаволски најигравао, а то је вазда чинио, кад би кога насамарко или коме подвлачио.

Најпоље високи гост се опрости и оде. Ја и Баја Гање остало смо само сми.

А, погодио је коме да подвлачи... Видиши да Карло, овога грамизог калуђера — све му је мало. Помисли само ово. Услејо се је у српску митрополију где је о плачкао све што је нашао, па је црквено спроведен.

— И сигурно је нашао нешто?

— Још питаши. Пронашао је своје благо српске митрополије, две митре, крстове, скапоцене

дивљење хвалеши при том научни

али Енглеска неће чинити кораке односно присуства сумарена у Њупору. (Радио).

Ситуација на румунском фронту

Букурешт, 6. окт.

Војни француска мисија на челу са генералом Бертедо, бившим шефом генералштаба генерал Жофра за време битке на Марни, састављена од 25 официра, од којих су 8 пуковница и 8 мајори стигла је јуче у Букурешт ради сарадње са румунским генералштабом. Становништво им је приредило сјајан дочек. У пролазу кроз Петроград Бертедо је са шефом руског генералштаба уредио питање о руским појачањима Румунији.

Ситуација на румунском фронту

Сјајна српска офанзива

Српски званичан извештај

Солун, 5. октобра.

После огорчење борбе наше трупе успеле су да потуку Бугаре на левој обали Црне Реке. Јако утврђено село Брод, високо северо од њега и село Велесело пали су у наше руке. Бугари су се разбегли ка северу, гоњени од наших трупа.

Наши трофеји овога дана су: 3 топа, 4 митралеза, до ста ратног материјала и внатан број заробљеника међу којима има и официра.

Наша артиљерија запалила је један непријатељски артиљеријски магацин код Полога, а наши аероплани успешно су бомбардовали непријатељске трупе и комору у повлачењу.

На осталом фронту воде се такође јаке борбе у нашу корист.

Број заробљених топова од 1. септембра до данас износи дакле 43, не рачунајући у тај број рововска оружја.

Позив

ПОШТА

Саопштења

Да извоки представни Кр. Срп. Ген. Конзулату ради извесног саопштења г. Јосиф Хофман по бр. 2845.

— Да се јаве одмах Владимира Комесара: г. г. Александар Минх, Аћим Јелић, учитељ и Ленка Поповић муж јој порезник у Крушеву.

За Србију

— Виктор Гиздравић моли га Живку Гиздравића из Трстеника да га извести преко Београда. Но вина које је у м-ру Сретењу и ко чува кућу у Врњачкој, и је ли жив Драгомир Антонијевић. Нешто је у Близерти, Пенда и ја у Солуну здрави смо сва.

— Милојко Стевановић, на служби у Солуну, моли Јеврема Симића, трг. из Крушевца, да извести она Николу у селу Паруновац да је здрав. Моли за извештај да ли су његови синови здрави.

— Ваљају се заинтересовани, да ради погодбе дођу у Главну Интендантуру Српске Врховне Команде, закључаче са најновољијим понуђачем погодбу за испоруку до 1.000 000 килограма сена пресованог, са предајом у Варденицу. Кауција се подјељује 10 од стога од вноса вредности испоруке.

Позивају се заинтересовани, да ради погодбе дођу у Главну Интендантуру Српске Врховне Команде, закључаче са најновољијим понуђачем погодбу за испоруку до 10-ог октобра о. г. (по еткором календару), где ће и уз с

